

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการทำโครงการเพื่อเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฐานมนุษยศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญและผลการดำเนินงานไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน
- 1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวคิดเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) ร่วมกับการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental-Design) ทำการทดลองเพียงกลุ่มเดียว ทำการทดสอบหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (One-Group Posttest Design) มีขั้นตอนประกอบด้วย การวางแผนการปฏิบัติ (Planning) การทดลองปฏิบัติ (Action) การสังเกตผลปฏิบัติ (Observation) และการสะท้อนความคิด (Reflection)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมายคือ คือนักเรียนฐานมนุษยศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโนนหันวิทยายน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน แหล่งเรียนรู้คือ ไร่จิตรกวี ตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมายคือ คือนักเรียนฐานมนุษยศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1, 3/2, 3/3 และ 3/4 โรงเรียนโนนหันวิทยายน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 25 คน แหล่งเรียนรู้คือสวนพฤกษศาสตร์สมุนไพรท้องถิ่น อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ จำนวน 10 แผนการเรียนรู้ รวม 20 ชั่วโมง แผนที่ 1-4 เป็นความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้เวลาสอน 8 ชั่วโมง แผนที่ 5-10 เป็นการสอนเรื่องโครงการและทำโครงการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ใช้เวลาสอนในห้องเรียน 12 ชั่วโมงและมอบหมายงานนอกเหนือเวลาเรียนในชั้นเรียนตามความเหมาะสมของกิจกรรม

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบวัดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) แบบทดสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยคำนวณค่าความถี่และ ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ผลการวิจัยระยะที่ 1 สรุปได้ดังนี้

5.1.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ มีความสามารถในระดับมากจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92 และมีความสามารถในระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8

5.1.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในด้านสาระการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และวิทยากรท้องถิ่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

5.2 ผลการวิจัยระยะที่ 2 สรุปได้ดังนี้

5.2.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านเกณฑ์เป้าหมาย ที่ตั้งไว้คือ มีความสามารถในระดับมากจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 มีความสามารถในระดับปานกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และมีความสามารถในระดับน้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4

5.2.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในด้านสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

6. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.1.1 การทดลองสอนในครั้งแรกๆ นั้น นักเรียนยังไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ คล่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเกิดความเข้าใจถึงกระบวนการจัดกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนคุ้นเคยกับกระบวนการเรียนการสอนที่นำมาใช้

6.1.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้โครงงานสำรวจ และฝึกการเชื่อมโยงเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ให้มากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบนี้ไปใช้กับการวิจัยการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ

6.2.2 ควรวิจัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงงานรูปแบบอื่น

6.2.3 ควรมีการวิจัย ในลักษณะของการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยวิธีการเรียนการสอนแบบต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น